

самовдосконаленню та самореалізації, актуалізації громадянсько-релігійної суб'єктності, а на суспільному – створює оптимальні умови для актуалізації форм самоорганізації громадян у вирішенні численних соціальних проблем.

Розвиток позакультових практик свідчить про те, що церква як соціальний інститут не є замкнутою системою, вона відкрита до змін, що відбуваються в сучасному українському суспільстві та світі в цілому.

Список використаних джерел

1. Здіорук С.І. Співпраця держави і релігійних організацій як запорука демократичного поступу України // Релігійна панорама. – 2010. – № 2. – С. 35-39.
2. Колодный А. Социальное служение конфессий Украины: мотивы, формы, проблемы. // Релігійна панорама. – 2011. – № 6. – С. 29-36.
3. Любчук Валентина. Релігійна віра як чинник участі особистості у позакультових практиках. // Соціологічні студії. – 2013. – № 2 (3). – С. 93-97.

*Мелаш Валентина, Варениченко Анастасія
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

ЕКОЛОГІЧНА ЕТИКА І НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ ЯК ОСНОВА ЦІНІСНО-СМИСЛОВОЇ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СУСПІЛЬСТВА

Будь-який народ має свої як екофобні, так і екофільні традиції. Народні екофільні традиції, за своїми мотиваціями, можна розділити на чотири основні види: утилітарні (групуються на одержанні прямої користі людині (її здоров'ю, благополуччю, господарству і т.д.)); релігійні (групуються на поклонінні духам, тотемам, божествам, пов'язані з ім'ям Христа, Аллаха, Святої Діви Марії і т.д.); екологічні (групуються на традиційних екологічних знаннях про гармонійне співіснування людини з навколишньою природою); етичні (групуються на добрі, боргу, справедливості, симпатії, жалості,

турботі і любові по відношенню до тварин, рослин, природі в цілому, і не мають якої-небудь прямої користі для людини) [1, с. 26].

Аналізуючи останнє, можна виділити два основних типи. До першого відносяться екоетичні народні традиції, що спираються на розум і відповідні мотивації у вигляді прагнення до добра, боргу, справедливості, поваги прав природи. Так, наприклад, американські індіанці вважають, що людина має такі ж права, як кролик, олень чи рослина. Лосось же по статусу прирівнювався до цілої нації. На думку цих споконвічних мешканців Америки усі тварини мають право на життя і розмноження. На думку єврейських рабинів, світ існує завдяки живим істотам і заради них. У койконів, жителів Аляски, традиції забороняють експлуатувати не лише людину, але і тварин. Деякі види їстівних рослин народи Сибіру вважали власністю певних видів тварин і ставилися з повагою до цього права власності.

Принцип справедливості був одним з діючих мотивів, що змушували російського селянина споруджувати шпаківні. Так, наприклад, на Уралі, як селянин, побудувавши нову хату (чи ґрунтовно відремонтувавши стару), відразу споруджував і нову шпаківню.

До другого типу екоетичних народних традицій можна віднести традиції, що спираються на почуття і відповідні мотивації у вигляді симпатії, жалю, жалості, любові, турботи і т.п. Яскравий приклад – українське прислів'я: «горобець маленький, а серденько має», чи естонська: «жаба людині півбрата, убивати не можна».

В українських селах господарки не закривали на вечір дверей своїх комор доти, поки усі ластівки, що мають там гнізда не поверталися туди з польотів. На питання, чому господарки так роблять, жінки звичайно відповідали, що їм шкода залишати утомлених за день ластівок без ночівлі. Почуття турботи, а не який-небудь корисливий намір, лежить в основі іншої нашої української народної традиції – підгодовувати птахів узимку. У Японії існував звичай випускати диких тварин з неволі в дику природу. Удмурти ніколи не різали при дітях худобу – у момент забою відправляли дітей до родичів. У деяких українських губерніях до свята Вознесіння заборонялося ходити в ліс, щоб не заважати звірам готуватися до зими [2, с. 57].

Народні екоетичні традиції вимагають свого вивчення і популяризації, як один з дієвих способів поширення екологічної

етики та розуміння культур різних народів, що є ціннісно-смісловою орієнтацією сучасного полікультурного суспільства.

Список використаних джерел

1. Борейко В.Е. Краткий курс экологической этики. – К.: Киевский эколого-культурный центр, 2004, ил. – 72 с. – (Охрана дикой природы. Вып. 40).
2. Мелаш В.Д. Випереджаюча екологічна освіта для сталого розвитку суспільства: навч. посіб. / В.Д.Мелаш, А.Б.Варениченко. – Riga, Latvia: GlobeEdit, OmniScriptum Publishing Group, 17 Meldrum Street, Beau Bassin 71504, Mauritius, 2018. 72 с.

Мельник Марина

КЗ Малоаянісольська ЗОШ I-III ступенів імені В.В.Балабана

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Становлення і добробут сучасної держави України багато в чому залежить від продуманої національної політики, що забезпечує існування різних етнічних спільнот на теренах країни, сприяє відродженню та розвитку їхньої культури. Одним із важливих факторів, який відіграє істотний вплив при розробці стратегії розвитку країни, регіонів і населених місць є історико-культурний, а саме, збереження культурної спадщини народів та етносів різних регіонів. України. Одним з багаточисельних народів України є грецька діаспора Донецької області, яка сформувалася в регіоні понад 240 років тому.

На сьогодні в Північному Приазов'ї проживає біля 50 тис. греків. Найбільш компактно вони розселені в Маріуполі, Мангуші, Ялті, Урзуфі, Старому Криму, Янісолі. Це третя за чисельністю етнічна група Донецької області і найбільший осередок компактного проживання греків на теренах України.

Термін «маріупольські греки» об'єднує дві етнічні спільноти: румеїв-еллінофонів, мова яких має п'ять діалектів, що належать до грецької групи індоєвропейської мовної сім'ї, та тюркофонів –